

י"ד/אלול/תש"פ

03/09/2020

סיכום ישיבה – קווים מנחים לעבודת הוועדות הגאוגרפיות 17.08.2020

משתתפים:

משרד הפנים: מרדכי כהן – מנכ"ל משרד הפנים

אדית בר – מנהלת מינהל פיתוח

טל קמיר – יועץ בכיר למנכ"ל

רזי בארי – מ"מ מנהל אגף תכנון מפת השלטון המקומי

מרכז המועצות האזוריות:

שי חגיגי- יו"ר מרכז המועצות האזוריות וראש המועצה האזורית מרחבים

רותם ידלין - ראש המועצה האזורית גזר

אילן שדה - ראש המועצה האזורית מנשה

אושרת גני גונן - ראש המועצה האזורית דרום השרון

עמוס נצר - ראש המועצה האזורית זבולון

אלי ברכה - ראש המועצה האזורית חוף השרון

איציק אשכנזי - מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות

מילכה כרמל - ראש תחום תכנון וקרקעות, מרכז המועצות האזוריות

הדסה אלמוג – יועצת כלכלית, מרכז המועצות האזוריות

מטרת הישיבה:

דיון במסמך קווים מנחים לגיבוש המלצות הוועדות הגאוגרפיות של משרד הפנים.

מהלך הישיבה:

- מנכ"ל משרד הפנים הציג את הרקע לקיום הפגישה ואת העובדה שהיא מתקיימת לאחר מספר פגישות מקצועיות ופגישה שהתקיימה בין ראשי המועצות האזוריות לשר הפנים. הקמת הוועדות הקבועות והגדרת קווים מנחים לעבודתן מהווה שינוי לאופן עבודת הוועדות בעבר ומציגה את מאמצי משרד הפנים לייצר מסגרת עבודה סדורה לוועדות.
- יו"ר מרכז המועצות האזוריות הציג מסמך ובו עיקרי המחלוקת לגבי מסמך הקווים המנחים.
- נושא 1 - אין לפתוח ועדה גיאוגרפית לחלוקת הכנסות מרשות המקבלת מענק איזון:
 - יו"ר ממ"א הציג את הטענה שלא סביר לקחת הכנסות מרשות מקומית שמקבלת מענק איזון ולאחר מכם לפצות אותה על החלוקה שקבעה הוועדה.
 - מנכ"ל משרד הפנים הדגיש את הבעייתיות בהצגת מרכיב זה כתנאי סף לדיון בוועדות. ידוע כי ישנם פערים קיימים ועתידיים בין רשויות שמקבלות מענקי איזון דומים והוועדות צריכות לקחת זאת בשיקול לכתיבת המלצותיהן.

- הוחלט שבמסמך הקווים המנחים יודגש נושא זה כפרמטר מרכזי לקביעת ההמלצות ויש לתת לו ניקוד גבוה במשקולת .
- נושא 2 - כיבוד הסכמים ע"י רשות המבקשת פתיחת נושא חדש בוועדות :
 - עמדת השר היא לכבד הסכמים, למעט מקרים של ניצול לרעה של רשות חלשה
 - מנכ"ל משרד הפנים שב והדגיש שלא ניתן לקבוע זאת כתנאי סף בשל מורכבות המקרים שמובאים לדיוני הוועדות, חלקם נמצאים בדיונים בבתי המשפט.
 - התייחסות לכיבוד הסכמים נמצא במסמך הקווים המנחים לגיבוש המלצות הוועדות.
 - הנושא ינוסח באופן ברור וחד משמעי
- נושא 3 – אפשרות הועדה לדון בהסכם בין רשויות (שלא נדון בעבר בוועדה ג"ג) :
 - מנכ"ל משרד הפנים הציג את מדיניות שר הפנים לכבד הסכמים בין רשויות באופן גורף, למעט מקרים שבהם יש חוסר איזון וניצול של רשות חלשה בהסכם.
 - יחד עם זאת, המשרד מחויב לבחינת הבקשה אל מול הרשויות במרחב הסמוך, שנמצאות בצמוד למתחם המחלק הכנסות או בסמיכות דומה לרשויות שחתמו על ההסכם. זוהי מחויבות מהותית ומשפטית ולא ניתן להתעלם מכך.
 - הפרוצדורה לאישור הסכם שנחתם בין רשויות הוא להגיע לוועדה להליך מזורז בו יציגו לה ההסכמות ע"י הצדדים שבהסכם ולאחר מכם הוועדה תגיש את המלצותיה.
 - מנכ"ל המשרד מסכים שניתן להדק את המדיניות לקביעת הרדיוסים הכללת רשויות בחלוקה על בסיס ההיקף הכספי הפוטנציאלי לחלוקה ומספר הרשויות שנכללות ברדיוס. משרד הפנים יקדם בחינה מסוג זה .
 - מסמך הקווים המנחים ידויק לאור הדברים שנאמרו בהקשר של בחינת הסכמות בין רשויות ע"י הוועדות הגיאוגרפיות. ינתנו הגדרות ברורות בגוף המסמך .
- נושא 4 - פתיחת ועדה בסוגיות עליהן התקבלה החלטה בעשור האחרון :
 - מדיניות משרד הפנים היא שלא לקדם פתיחת מנדטים חדשים לבחינת שינויי גבולות או חלוקת הכנסות בין רשויות מקומיות בנושאים אשר התקבלה בהם החלטה במסגרת הוועדות הגיאוגרפיות או בנושאים בעלי זיקה לנושאים אלו, למעט במקרה שהשתנו באופן משמעותי הנסיבות שעל בסיסן התקבלה החלטה קודמת, או שקיימת הסכמה בין הרשויות.
 - ראשי המועצות הציגו טענות לפיהן הניסוח העמום גורם לאי ודאות במרחב ועל כן יש לקבוע טווח שנים מינימלי לפתיחת מנדט חדש או לקבוע רשימת מקרים שיחשבו שינוי נסיבות משמעותי המצדיק פתיחת מנדט.
 - עמדת משרד הפנים היא שאין משמעות לקביעת מספר השנים אם הוחלט שרק במקרה של שינוי נסיבות משמעותי יפתח מנדט ולא ניתן לקבוע כעת רשימה סגורה של מקרים.
 - סוכם שינוסח באופן ברור שאין לפתוח מנדט על אותה הסוגייה שהתקבלה בה החלטה בשנים האחרונות, למעט במקרים בהם השתנו הנסיבות באופן מהותי/משמעותי כגון : הסכם גג, ביטול מעמד עיר עולים, תכנית ותמ"ל משמעותית או התדרדרות במצב הכלכלי שלא בשליטת הרשות.

- נושא 5 - שלביות בהחלטת הועדה להעברת שטחים ולחלוקת הכנסות:
 - ראשי המועצות ציינו שנושא השלביות היה אינהרנטי בתכניות מתאר ותכניות כוללניות והוא נכון יותר וצופה פני עתיד. הותמ"ל ביטלה את האפשרות להטמעת שלביות גם בתכניות עם היקפים עצומים, של אלפי יח"ד.
 - וכן שאם התכנון יעמוד בעקרונות של התחדשות עירונית וניצול הקרקעות העירוניות יפחת המאבקים על השטחים החקלאים ויהודק הקשר בין תכנון ומוניציפאלי.
 - משרד הפנים תומך באופן עקרוני בהכללת שלביות לביצוע שינוי בגבולות שיפוט ובחלוקת הכנסות. יחד עם זאת, יש לבחון את המשמעות הפרקטית של הנושא כולל את האפשרות להטמיע את השלביות בעת הכנת תכניות בוועדות מחוזיות ובותמ"ל.
 - מנכ"ל משרד הפנים יבדוק אפשרות לעריכת דיון עקרוני בנושא בוועדה הארצית לתכנון ובנייה.
 - לבקשת ממ"א נציג של המרכז יוזמן להשתתף בדיונים והם יערכו בשקיפות מלאה.
- נושא 6 - מדד האיתנות הפיננסית המוצע מתחשב רק בהכנסות ומקפח את המועצות האזוריות:
 - תיקבע ישיבה בין הצוותים המקצועיים של משרד הפנים של ממ"א לדון לעומק בהערות שהועברו ע"י היועץ הכלכלי רון שני.
- נושא 7 - שילוב עקרון המידתיות שלא להפקיע למעלה מ-30% שטח חקלאי מניב ממשבצת ישוב חקלאי:
 - נושא זה יבחן במסגרת דיוני הצוותים המקצועיים על בסיס מקרי בוחן ותיבדק האפשרות לקביעת מדיניות בנושא.
- הערות עקרוניות של נציגי ממ"א שעלו במהלך הדיון:
 - מבקשים שהמסמך ינוסח באופן ברור ומדויק על סמך העקרונות שציין המנכ"ל
 - יש לקבוע מדיניות המתבססת על המקרה שכיח ולא על מקרה הקיצון, על הכלל ולא על היוצא מהכלל.
- יו"ר מרכז המועצות האזוריות בירך על הדיון המקצועי וציין שהמועצות האזוריות בישראל רואות עצמן שותפות של משרד הפנים, כחלק חשוב בשלטון המקומי בישראל ושמחות "להיכנס מתחת לאלונקה" בעת שנדרש.
- מנכ"ל משרד הפנים סיכם ואמר שלאחר הבחירות האחרונות ברשויות המקומיות קיימת פתיחות ושקיפות מצד ראשי הרשויות וזה נאמר לשבחי ראשי המועצות האזוריות. שיתוף הפעולה נמשך למרות גורמים חיצוניים שעושים מאמצים לגרום לסכסוכים בין רשויות מקומיות למועצות אזוריות. המשרד מודה למרכז המועצות האזוריות על הדיון בנושא הוועדות הגיאוגרפיות.

רשם: רזי בארי